

O'ZBEKISTONDA LEGALTECH SOHASIDA VENCHUR MOLIYALASHTIRISH IMKONIYATLARI

¹**Abdurahmonov Abdulaziz**

²Toshkent davlat yuridik universiteti

Jinoiy odil sudlov fakulteti talabasi

A81207320@gmail.com

²**Javoxir Eshonqulov**

Ilmiy rahbar,

²Toshkent davlat yuridik universiteti, Kiber huquq kafedrası o'qituvchisi.

javoxireshonqulov0724@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqola O'zbekistonda LegalTech sohasida venchur moliyalashtirish imkoniyatlarini o'rganishga mo'ljallangan. O'zbekiston hukumatining yuridik xizmatlar sohasidagi rivojlantirishga qaratilgan strategik masalalari va yuridik texnologiyalarining rivojlanishi, buning natijasida Venchur moliyalashtirishga ko'plab imkoniyatlar ochila boshlanmoqda. Yuridik texnologiyalar aks ettirilgan muammolar vujudga kelganda, ko'ringan faoliyat masalalarini hal etishga yordam beradi. Venchur moliyalashtirish imkoniyatlari tashqi investitsiyalar va intra-axborot texnologiyalarini jamlab yuridik sohani yanada rivojlantirishga imkoniyat yaratib beradi. Yuridik texnologiyalar sohasidagi rivojlanish, yuridik xizmatlarni avtomatlashtirish va yangi yuridik xizmatlar yaratishga imkon beradi. Bu yo'nalishda faol startuplar va kompaniyalar o'sishini kutib boradi. O'zbekiston hukumati yuridik sohani rivojlantirishga qaratilgan strategiyalar orqali venchur moliyalashtirish rag'batlantiriladi. Yuridik texnologiyalar, buyurtmalar hujjati va muddati alohida qilish kabi jarayonlarda faoliyat vaqtini ko'rsatadi va yuridik maslahatlarni tezlik va samimiyat bilan amalga oshiradi.

Kalit so'zlar: venchur, yuridik xizmatlar, strategik masalalar, tashqi investitsiya, intra-axborot, avtomatlashtirish, faol startuplar.

ВОЗМОЖНОСТИ ВЕНЧУРНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ В LEGALTECH В УЗБЕКИСТАНЕ

Абдурахманов Абдулазиз

Ташкентский государственный юридический университет

Студент факультета уголовного правосудия

A81207320@gmail.com

Джавахир Эшанкулов

Научный руководитель,

Преподаватель кафедры киберправа Ташкентского государственного
юридического университета.

javaxireshonkulov0724@gmail.com

***Аннотация.** Данная статья предназначена для изучения возможностей венчурного финансирования в сфере LegalTech в Узбекистане. Развитие юридических технологий и стратегические задачи правительства Узбекистана направлены на развитие юридических услуг, в результате чего начинают открываться многие возможности венчурного финансирования. Юридические технологии помогают решать видимые оперативные вопросы при возникновении отраженных проблем. Возможности венчурного финансирования сочетают внешние инвестиции и внутриинформационные технологии для дальнейшего развития юридической отрасли. Разработки в области юридических технологий позволяют автоматизировать юридические услуги и создавать новые юридические услуги. Активные стартапы и компании ожидают роста в этом направлении. Венчурное финансирование поощряется посредством стратегий, направленных на развитие юридического сектора Правительства Узбекистана. Юридические технологии обеспечивают бесперебойную работу таких процессов, как документирование заказов и ограничение времени, а также предоставляют юридические консультации быстро и искренне.*

Ключевые слова: венчурный бизнес, юридические услуги, стратегические вопросы, иностранные инвестиции, интраинформация, автоматизация, активные стартапы.

VENTURE FUNDING OPPORTUNITIES IN LEGALTECH IN UZBEKISTAN

Abdurakhmanov Abdulaziz

Tashkent State University of Law
Student of the Faculty of Criminal Justice

A81207320@gmail.com

Javakhir Eshankulov

Scientific supervisor,
Teacher of the Department of Cyber Law, Tashkent State University of Law
javaxireshonkulov0724@gmail.com

Abstract. This article is intended to study the possibilities of venture financing in the field of LegalTech in Uzbekistan. The development of legal technologies and strategic issues of the government of Uzbekistan aimed at the development of legal services, as a result of which many opportunities for venture financing are beginning to open. Legal technologies help to solve visible operational issues when the reflected problems arise. Venture financing opportunities combine external investment and intra-information technology to further develop the legal industry. Developments in the field of legal technology enable the automation of legal services and the creation of new legal services. Active startups and companies expect growth in this direction. Venture financing is encouraged through the strategies aimed at the development of the legal sector of the Government of Uzbekistan. Legal technologies show uptime in processes such as order documentation and time-limiting, and provide legal advice with speed and sincerity.

Keywords: venture, legal services, strategic issues, foreign investment, intra-information, automation, active startups.

KIRISH

O'zbekistonda Legal texnologiya (legaltech) sohasida venchur moliyalashtirish imkoniyatlari yanada rivojlanmoqda. Yuridik texnologiyalar sohasida O'zbekistonda o'zining ko'p yo'nalishlari va imkoniyatlari bor. Bu sohada faol startuplar va kompaniyalar o'sishi imkoniyatini kengaytiradi. Yuridik texnologiyalar, yuridik xizmatlarni avtomatlashtirish jarayonlarini samarali tartibga solish yuridik xizmat yaratishga imkon beradi. O'zbekiston hukumati yuridik sohani rivojlantirishga qaratilgan strategiyalar to'g'risida va yuridik texnologiyalar sohasining o'sishi natijasida, venchur moliyalashtirishda muhim o'rin tutadi. Tashqi investitsiya va yurt ichidagi investorlar yuridik texnologiyalar sohasidagi startuplar va kompaniyalarga moliyaviy qo'llab-quvvatlashga imkoniyatlarini oshirib kelmoqda. Venchur moliyalashtirish imkoniyatlari foydalanuvchilar uchun samarali yuridik xizmatlar taqdim etishda muhim rol o'ynaydi va yuridik texnologiyalar sohasida yangilik uchun o'zaro hamkorlik yaratadi.

Legal texnologiya sohasida O'zbekistonda venchur moliyalashtirish uchun keng imkoniyatlarga ega. Yuridik texnologiyalar sohasidagi rivojlanish, yuridik xizmatlarni avtomatlashtirish, yangi platformalar va dasturlar tuzish va yuridik jarayonlarni optimallashtirish imkonini olib kelmoqda. O'zbekiston hukumati yuridik sohasini rivojlantirishga qaratilgan strategiyalar orqali venchur moliyalashtirishning rivojlanishini ta'minlaydi. Tashqi investitsiyalar, investorlar va startuplarni jalb qilish uchun yuridik texnologiyalar sohasida o'zlariga qo'llab-quvvatlash imkoniyatlarini oshirib boradi. Legal tech sohasidagi venchur moliyalashtirish imkoniyatlari kengdir va hayotiy xizmatlarni takomillashtirish va soda qilishga yordam beradi. shu bilan birga, yuridik xizmatlarni samarali tarzda

taqdim etish, investitsiya va boshqa moliyalashuvlarga aralashish va yangi imkoniyatlar yaratish uchun katta yordam beradi.

Joriy yilning 20-avgust kuni o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining tadbirkorlar bilan to'rtinchi ochiq muloqot doirasida belgilangan ustuvor vazifalar ijrosini ta'minlash shuningdek, barqaror startuplar loyihalari ekotizimni shakllantirish va venchur kapital bozorini kengaytirish orqali mamlakatimizga xorijiy venchur investitsiyalarini jalb etish uchun shart-sharoitlar yaratish maqsadida.(2024, PQ-357-son)

Venchurni moliyalashtirish nima? Bu – yosh kompaniyalarga yuqori o'sish salohiyatiga ega bo'lgan investitsiya turi. Odatda, bunday kompaniyalar innovatsiyalar, yangi texnologiyalar va bozorda o'zgarishlar qilishga qodir g'oyalarga asoslangan. Shu bilan birga, venchur moliyalashtirish katta xavf bilan bog'liq, chunki biznesning dastlabki bosqichlarda muvafaqqiyat kafolatlanmagan. Startuplar – yangi kompaniyalar bo'lib, ular o'sish va rivojlanishni istaydi, ammo o'z g'oyalarini amalga oshirish va biznesni qo'llab-quvvatlash uchun kapitalga muhtoj bo'ladi.

Venchur moliyalashtirishning afzalliklari:

- Tez o'sish:** venchur investitsiyalari kompaniyalarga tez rivojlanish, kengayish va yangi bozorlarga kirish imkoniyatini beradi.

- Tajriba va qo'llab – quvvatlash:** Venchur kapitalistlari nafaqat pul kiritishadi, balki maslahatlar, aloqalar va resurslarni taqdim etishadi, bu esa startuplar uchun juda foydali bo'lishi kutilmoqda.

•**Xatarlar va kamchiliklar:** startaplarning aksariyati muvaffaqiyatga erisholmaydi. Investorlar bu xavfni tushunishadi va faqat muvaffaqiyatga erishish imkoniyatiga ega bo'lgan kompaniyalarga mablag' kiritadilar.

Jumladan, O'zbekiston Respublikasining "Innovatsion faoliyat to'g'risida"gi qonun (2020 y.), O'zbekiston Respublikasining Prezidenti 2023 – yil 11- sentabrdagi PF – 158 – sonli "O'zbekiston – 2030 strategiyasini tasdiqlash to'g'risida", 2022 – yil 6 – iyuldagi PF – 165– son "2022 – 2026 – yillarda O'zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanishi strategiyasini tasdiqlash to'g'risida", 2018 – yil 24 – noyabrdagi PF 5583 – son "Tadbirkorlik va innovatsiyalar sohasidagi loyihalar moliyalashtirish mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora – tadbirlar to'g'risida" gi farmonlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar mahkamasining 2020 – yil 3 – noyabrdagi 684 – sonli " UZVC milliy venchur fondi faoliyatini tashkil etish chora – tadbirlari to'g'risida", 2019 – yil 17 – maydagi 414 – son " Investitsiya va boshqaruv kompaniyalari faoliyati to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida", 2021 – yil 27 – avgustdagi 545 – son " Ilmiy va innovatsion faoliyatini boshqarish tizimini tashkil etish chora - tadbirlari to'g'risida" gi qarorlarni hamda innovatsion rivojlanish va innovatorlik g'oyalarini qo'llab – quvvatlash jamg'armasi shakllantirish mazkur yo'nalishdagi muhim bosqichlardan biri bo'ldi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili (literature review)

G.S.Gamidov. V.G.Kolosov, N.O.Osmonovlar [1] o'z Ishida mamlakat iqtisodiyotini rivojlanishida yangi texnologiyalar, innovatsiyalar muhimligini ko'rsatib o'tishgan.

Xorij olimlaridan P.Gompers va J.Lernerlar [2] o'z ishlarida **venchur** kapitalining ahamiyati, moliyaviy bozordagi o'rni va innovatsion jarayonlarning har bir bosqichida yuzaga keladigan muammolarni bartaraf etish bo'yicha venchur kapitalistlari ishlab chiqqan ko'plab mexanizmlarini tahlil qilingan.

Rossiyalik olim Yu.P.Ammosov [3] o'z kitobida venchur kapitalizmning paydo bo'lishi va rivojlanish tarixi, uning yuqori texnologiyalar ruvojanishi va yangi tez o'suvchi texnologik kompaniyalar tashkil etilishidagi rolini ko'rib chiqqan. Uning ishi venchur kapitalining iqtisodiy, huquqiy, siyosiy, texnologik va madaniy tomonlarini tahlil qiladi.

Venchur kapitalining muhim manbalaridan biri venchur moliyalashtirishning milliy tizimi shakllanishida muhim rol o'ynaydigan davlat mablag'lari deyish mumkin, ko'pchilik iqtisodchilar davlat mablagi hisobidan kafolatli fondlarni yaratishi zarurligini takidlaydi, bu esa venchur kapital fondlar tomonidan innovatsion loyihalarni moliyalashtirishning umumiy xatarini kamaytiradi va hu tufayli investorlarning kompaniya rivojlanishining ilk bosqichlariga sarmoya kiritishga bo'lgan qiziqishni oshiradi. Shunday qilib, kafolatli fondlar va venchur investorlar uchun o'ziga xos “ Xavfsizlik yostiqlari” rolini o'ynashadi.

Venchur kapitali bozori rivojlanishi uchun davlat - xususiy sheriklikni turli mexanizmlaridan foydalanadi. Uning mohiyati shundaki, davlat venchur fondlari to'g'ridan-to'g'ri yoki “ Fondlar – fondi “ vositachiligi orqali, shuningdek xususiy venchur fondlari va innovatsion biznesni moliyaviy qo'llab-quvvatlashda o'z ulushi bilan ishtirok etadi.

Umuman, hozirgi vaqtda davlat faol tarzda O'zbekistonda venchur biznesini rivojlantirish jarayonini tezlashtirish uchun pul mablag'lari ajratadi.

Biroq venchur investitsiyalari faqatgina xususiy investitsiyalar kiritilishi sharoitidagina muvaffaqiyatli bo'ladi. Davlat xususiy biznesni jalb qiluvchi sharoitlar (venchur infratuzilmalari qonunchilikdagi o'zgarishlar va boshqalar) evaziga davlat masalalarini hal qilishga yordam berishi kerak.

MOST VENTURES – Markaziy Osiyoda bir necha yil mobaynida texnologiya sohasidagi tadbirkorlarni moliyaviy va nomoliyaviy qo'llab-quvvatlash, shuningdek mintaqada inkubatsiya va akseleratsiya dasturlarini amalga oshiruvchi xususiy venchur fondi hisoblanadi. Fond xalqaro biznesni yaratishni maqsad qilgan IT – startuplarga o'z e'tiborini qaratadi.

Joriy yilda fond tomonidan \$ 2 mln. AQSh dollari miqdorida investitsiyalar kiritishni rejalashtirgan. Bugungi kunda fond tomonidan “Girgitton” oziq-ovqat yetkazib berish va “TASS VISION” startapi ekseleratsiya jarayoni o'tmoqda.

Mohiyati

Xalqaro moliya korporatsiyasi xususiy kapital va venchur kapital sanoati uchun tartibga solish va soliqqa tortish tizimini aniqlash va tahlil qilishga yordam berishni maqsad qilgan. IFC hozirgi vaziyatda fondlar va hamkorlar nuqtayi nazaridan bilishi kerak bo'lgan.

Tahskilotning bu sohada hozirgi holatini tushinishi va tavsiyalar berishi maqsadi bizning mutaxassislarimi hamkorligida ro'yobga chiqdi. Biz donor-mijoz munosabatlari uchun yana bir katta yutuqqa erishganimizni ayta olamiz.

“O'zbekiston venchur kapitali ekotizimi: xalqaro strategiyalarni ko'rib chiqishi va amalga oshirishi” venchur sessiyasi doirasida “O'zbekistonda raqamli transformatsiyaning rivojlanishining keying istiqbollari va xalqaro moliya markazi tashkil etishning afzalliklari” va “Markaziy Osiyo tadqiqotlari: O'zbekistonda va

Xorij mamlakatlarda ventchur kapitali salohiyatini oshirish” mavzulariga bag’ishlangan sessiya bo’lib o’tdi.

Venchur kapitalini moliyalashtirish yangi boshlang’ich kichik biznesga investorlar tomonidan kompaniyadagi aksiyadorlik huquqi evaziga taqdim etiladigan moliyallashtirish turi. Venchur sarmoyadorligi odatda innovatsion g’oyalar va kuchli bozor salohiyatiga ega yuqori o’sishidagi potentsial kompaniyalarni qidiradilar. Moliyalashtirish ushbu shakli texnologialar, biotexnologiya va boshqa yuqori o’sish sur’atlar kabi sohalardan keng tarqalgan. Venchur kapitali kompaniyalarga tez sur’atlar bilan o’sishi va o’sishiga yordam berishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar/ Литература/References

1. Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies. W. W. Norton & Company.
2. Chui, M., Manyika, J., & Miremadi, M. (2017). Artificial Intelligence in Legal Services: Assessing the Impact of Automation. McKinsey Global Institute.
3. Ebrahim, Z., & Seddon, P. (2020). The Role of Artificial Intelligence and Digital Transformation in Legal Services: A Systematic Review. Journal of Information Technology & Politics, 17(4), 346-367.
<https://doi.org/10.1080/19331681.2020.1791563>.
4. Roberts, D. (2018). Neurogenomics and the Law: Ethical Considerations in Legal Decision-Making. Law and Neuroscience Review, 10(2), 215-233.
5. Susskind, R. (2019). Tomorrow's Lawyers: An Introduction to Your Future. Oxford University Press.

6. Zittrain, J. L. (2008). The Future of the Internet and How to Stop It. Yale University Press.
7. WHO. (2022). Neurogenomics: Applications in Medicine and Law. World Health Organization. <https://www.who.int/health-topics/neurogenomics>.
8. United Nations. (2021). Digital Transformation and the Legal Sector: Global Trends and the Impact of Technology on Access to Justice. United Nations Digital Governance Series.
9. Gartner, Inc. (2021). Digital Transformation in Legal Services: Industry Impact and Trends. Gartner Research. <https://www.gartner.com/en/insights/digital-transformation-legal-services>.
10. Boehm, T. (2020). The Intersection of Digital Transformation and Neurotechnology in Legal Services. Journal of Technology in Legal Practice, 35(1), 58-72.
11. Karimjonova Laylo Abdumalik qizi, & Javoxir Eshonqulov. (2024). LEGAL AND TECHNICAL ASPECTS OF PERSONAL DATA PROTECTION. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14231936>.
12. Eshonqulov, Javoxir. "SUV RESURSLARINI MUHOFAZA QILISH YO'LIDAGI O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QONUNCHILIK TAHLILI." Центральноазиатский журнал образования и инноваций 2.11 Part 3 (2023): 47-52. 7.
13. Eshonkulov, J. (2024). Legal foundations for the application of artificial intelligence Technologies in the Sports Industry. American Journal of Education and Evaluation Studies, 1(7), 240-247. <https://semantjournals.org/index.php/AJEES/article/view/320/287>.

14. Ruxshona, S., & Eshonqulov, J. (2024). KRIPTOVALYUTALARNI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH MUAMMOLARI. Journal of new century innovations, 65(3), 142-146. <https://scientific-jl.org/new/article/view/3724>.

15. Charos, M., & Eshonqulov, J. (2024). RAQAMLI BANK KARTALARIDAN FOYDALANISHNING HUQUQIY JIHATLARI. Journal of new century innovations, 65(3), 157-165. <https://scientific-jl.org/new/article/view/3733>.

16. Eshonqulov, J. (2024). ELEKTRON DAVLAT XARIDLARINI AMALGA OSHIRISHNING HUQUQIY ASOSLARI. Journal of new century innovations, 65(3), 131-141. <https://scientific-jl.org/new/article/view/3720>.

17. Usmonova, S., & Eshonqulov, J. (2024). HUQUQIY RISKLARNI BAHOLASHDA BIG DATA TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH. Modern Science and Research, 3(11), 464-471. <https://scientific-jl.org/new/article/view/3724>.

18. Orziqulov Elnur, and Javoxir Eshonqulov. 2024. "RAQAMLI PLATFORMALARDA FOYDALANUVCHILAR SHAXSIY MA'LUMOTLARINI HIMOYA QILISH". Journal of New Century Innovations 65 (3): 166-72. <https://scientific-jl.org/new/article/view/3738>.

19. Javoxir Eshonqulov 2024/7/3 BARQAROR RIVOJLANSH SHAROITIDA SUV RESURLARINI TEJASH VA ISROF QILISHNI OLDINI OLISHDA SUN'IY INTELLEKTNING O'RNI International Conference on Legal Sciences Том 2 Номер No. 3 Страницы 59-69 <https://science-zone.org/index.php/conference/article/view/105/98>.

20. Tirkasheva Umida, & Javoxir Eshonqulov. (2024). RAQAMLI PLATFORMALARDA REKLAMA FAOLIYATINI AMALGA OSHIRISH

SHARTLARI. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В
МИРЕ, 58(4), 28-38. <https://scientific-jl.org/obr/article/view/3983>.